

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felcélós szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Új pártok.

Debreczen, július 23.

A hon állapotján gondolkozóknak elég tekintélyes serege a politika nyári szünetjét arra használták fel eddig, hogy a helyzet szanalására alkalmas módot találjanak. Az eszme termelők már eddig is nagyon sokszor megfújták a vészkiáltókat, hogy új pártot kell alakítani, mert a jelenlegi fiatal, de már is minden izben romlott függetlenségi párt képtelen alapul szolgálni a megvalósításra váró nagy célokra.

A közelmúltban ritkábban, de újabban igen gyakoriak a hírek, melyek új, ugynevezett radikális pártok megalakításáról szólnak. A hírek azonban soha se lettek valósággá, mindig csak az üstökben forró tervek maradtak.

Most megint új párt szervezéséről beszélnek. Az új alakulásnak programját ismerik dióhéjban egy-néhányan.

Radikális polgári párt lenne ez, a melynek a különféle szabadságok, sajtó, gyülekezés leltismereti stb. a sarkalatos pontjai.

Akik megakarják szervezni ezt a pártot, országos mozgalmat óhajtanak indítani, hogy össze, amikor a politikában új élet kezdődik, már mint félig megerősödött tábor lépjen a fórumra.

Nagyon szép az eszme, de féltő, hogy életet nem fognak adhatni neki, mert az alkalom nincs reá. Az elvitázhatatlan, hogy időszerű egy új pártnak a megalapítása, hiszen a jelen viszonyok között ezt az országot lehetetlenség előbbre venni. Kárörvendve látják a bukott rendszer hívei hogy amit a koalíció életéről hatalomra jutásakor megjósoltak, beteljesedett.

A kormányra jutás büvkörében a függetlenségi párt — mint a tények igazolták — semmit se tudott megvalósítani programjából s a kormányzás olyan helyzetben, mikor elenyészően kis erejű ellenzéki táborral áll szemben, igen természetesen gyerekjáték. Bezzeg, ha a sok alakulóban lévő radikális párt valóban létesülne, ha a most szétforgácsolt erő tömörülve gyakorolná az ellenőrzést a törvényhozásban, bizonyos, hogy kialakulna az egészséges politikai élet, a melynek

áldásthozó melegségét megérezhetné az ország. Nem is kell nagyon messze mennünk. Csak két három évre tekintsünk vissza, a mikor a jelen többség kisebbségében annyira megtudta termékenyíteni az ország talaját, hogy ki nőtt belőle a függetlenségi eszmének hatalmas fája.

Sajnálatos ugyan, hogy ez a fa nem gyümölcsözhetik, de ennek meg van a magyarázata. Azok az elemek nyirbálják meg termelő szerveit, amelyeknek érdekük, hogy a fa ne hozzon termést.

Hát ennek az abnormális kertészkedésnek kell véget vetni, az új párt alakításával. Ezért volna szükség, hogy ne csak író papíron legyen meg a radikális ellenőrző tényező terve.

Az idő alkalmas, csak a mód nem, a mely szerint keresztül vihető a szervezkedés. Ajánlatos tehát, ha nem csupán azokat az elveket veszik fel programmba, melyeket a függetlenségi párt elhullajtott, hanem tanulságot merítenek abból is, a mit az utolsó másfél esztendő alatt tapasztalt az ország. Annak a pártnak, a mely a legkicsinyebb dolgok megvalósításáért alakul s csak azután nagy dolgokért, an-

Boszu.

I.

Munkáslegények voltak. Antal erős tagbaszakadt fiú, ki félkézzel végezte el azt, amihez más egész testével nekifeküdt. Péter azonban jóval kitartóbb és szorgalmasabb volt, úgy, hogy a munkában mindig együtt haladtak.

Sajátságos gyűlölet tartotta őket össze. Péter apja ugyanis, akinek nagy családról kellett gondoskodnia, egyik inséges időben arra vetemedett, hogy Antaltól egy fél kenyert ellopott. Azok meg rajtakapták s bepanaszolták a felügyelőnél és az öreg Péter rövid időre a börtönbe került. Ezenkívül még a kenyér árát is elő kellett nekik teremtenie. Azóta gyűlölik Péteréknél Antal gögös familiáját, az meg kis kcrától megszokta, hogy lenézzék őket.

Ha valami elveszett a munkások között, Antal gyanusan méregette Péter kis óók-mókját, amely az ut mellett feküdt, Péter meg ilyenkor kessrűen mutogatott Antalra:

— Majd előteremti az a tolvajt, — nem kell félni tőle.

Ahol csak lehetett, megkeserítették egymás életét s talán egyik sem lett volna olyan igyekező munkás, ha nem akarta volna egyik a másikat fölülmulni. Ha Péter dicséretet kapott, Antal gyanosan kérdezte szomszédaitól, hogy le lehet-e a névről a foltot venni, ha dicséretet ragasztanak rá.

Ha pedig Antal könnyedén, büszkén hengerített le valami szikladarabot. Péter verejtékes arccal, ajkait harapdálva próbált másik olyat kiszakítani s a szegyetől pirosan mormogta:

— Meg lehetett erősödni holmi kenyerektől . . .

Ha néhány napig nem vol, közöttük semmi, Antal a kősös déli, vagy estéli étkezésnél hangosan elkiáltotta:

— Nincs valakinél egy fél kenyér? S Péter ilyenkor ökölbe szorította kezét.

II.

Maricza egy tavaszi napon került közéjük. Talicskáján vigan hordta a köveket, míg formás teste lágyan ringott a járásnál s kis ajkain állandó mosoly ült. Mosolygott, ha szombatunkint átadták a pénzét, ha sütötte a nap, ha csapta az

eső. Mosolygott a felügyelőre, a munkásasszonyokra és senkisémet tudta megállani, hogy ne viszonzozza a mosolyt.

Ez a mosoly keserűséget okozott Antalnak. A nyulánk bátor munkás majdnem sirt dühében, hogy mindenkinek egyformán jut belőle; Péter pedig boldogan hunyta le szemét olykor, ha ő rá is esett a mosolynak egy sugara.

— Tudná csak, hogy kire mosolyog! — szólt oda egyszer Antal Péter felé, aki gyönyörködve nézett a leány után.

Az indulatosan kapta fel a fejét.

— Majd véget vetek én ennek a komédiának — folytatta Antal. Te akarsz közénk tolnakodni . . . te . . . tolvaj.

Péter egyik magaslaton állt s tehetetlenül, égő szemekkel bámult le a társára.

— Megmondjam ki az apád? nevetett a másik munkás. — Tolvaj . . . tolvaj és te is az lész. Tolvaj familiából vagy. És Maricza is meg fogja tudni.

A másik erre onnan felülről kétségbeesett kiáltással rohant lefelé, magasra emelve a csákányát, de éppen akkor ment arra a felügyelő s keményen rájuk szólt:

szabad időnket a fényesen berendezett és minden igényeket kielépitő **Szőcshényi kávéházban** Petőfi-tér 7. sz. Naponta zene-estély. Naponta zene-estély.

Hol tölthetjük legkellemesebben

nak lesz jövője, de a melyik azzal kezdi működését, a mit a függetlenségi párt nem képes megvalósítani, annak nem lesz létjogosultsága.

Előbb a pörsenéseket orvosolják s csak aztán a nagyobb sebeket. Így lehetne gyógyítani, de hirtelen jövő operációval nem.

Mint a hogy már minden forrongásból kialakult valami, lehet, hogy a sok párt tervekből a gondolatok és programpontok összeegyeztetése után egészséges ellenzék lesz képes a magyar közvélemény kovácsolni.

A horvát bonyadalom.

Megverték a hazaárulókat.

Polit Mihály cikke.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

A vasárnapi susaki beszámoló egyszerre más szint adott azoknak a reményeknek, hogy a horvát konfliktus lassan mégis elsimul. A vándorutra indult horvát koalíció legcsahosabb vezérei szerepeltek és Barsics Erazmus, Supilo Ferenc és a többi hazaáruló egymásután jelentette ki, hogy a képviselőház őszi ülészakára megint feljönnek Budapestre, ahonnan nagy színházi pózokkal elvonultak s megobstruálnak minden javaslatot, amelyhez csak hozzászólhatnak.

— A monarchiát állítjuk válság elé! — mondta Supilo Ferenc.

Ezzel a jelszóval váltak szét a susaki népgyűlés tagjai. Közülök néhányat elérte a megérdemelt sorsa s a felbosszankodott fumeiek kegyetlenül elverték, de nagyjá-

Micsoda láрма ez? Dologra, dolgozni, mindjárt este lesz.

Péter lihegve engedte le karját.

— Majd leszámolunk még — sugta oda elfehéredett ajakkal s nem szóltak többet egymáshoz.

— Velem akarsz te kezdeni? — morgogta Antal keserűen. Majd adok én neked olyat, hogy tudom nem kelsz fel többet.

III.

Az alkonyuló őszi napokon már tüzfénynél dolgoztak s vacsorájukhoz ott piritgatták meg a szalonájukat. Ilyenkor ki ki a párjával ülte körül a lobogó máglyát, csak a legények húzódtak egymás mellé, akiknek még nem volt mátkájuk. S megeredt a tréfa, nevetés . . .

Antal Mórizza kutatva a bányák körül, később ért oda s dühösen a feltékenységtől mogorván ült le a fiuk közé. Egyszerre, mintha villámütés érte volna.

Péter Mórizza mellett ült, ki egészen hozzásimult s úgy piritották együtt a szalonját.

Antal szenvedélyesen akart fölugrani, de mégis csak ülve maradt és lázasan, neki pirult arccal, kábultan nézett maga elé.

— Hagyjatok — dörmögte oda a pajtásoknak, akik évdni akartak vele. Azok épen valami lopási esetet tárgyaltak, amiről nem tudták, hogy ki követte

ban minden baj nélkül vonultak át fatornyos hazájukba hirdetni az ígét, amire Supilo tanította őket. A kormány gondja és kötelessége, hogy hamar kijózanítsa őket a mámorukból. Most már, amikor semmi kétség nincs az iránt, hogy mi a tervük s az osztrákokkal való cimboráskodásuk is kiderült, a további halogatás a kormányt egyenesen cinkostársakká teszi.

A horvát konfliktus dolgában ma a következő híreket jegyezzük fel:

A horvát kiegyezés.

A zágrábi hivatalos lap mai számában cikket közöl, melyben a horvát koalíciónak a kiegyezés revíziójára vonatkozó jelszavával szemben kifejti, hogy a kiegyezés revíziójáról egyelőre beszélni sem lehet, mert ebben a kérdésben a pártok nem egyeztek meg. A cikk azt fejtegeti, hogy a horvátok egyelőre elégedjenek meg a mostani kiegyezés szigorú betartásával. A cikk a többi közt ezeket mondja:

Azt kérdezzük a gondolkodó emberektől, hogy egészen el vagyunk-e készülve a kiegyezés revíziójára, hogy ezt a területet áttanulmányoztuk-e és kidolgoztunk-e előre elég anyagot s hogy egyáltalán tisztában vagyunk-e azzal, hogyan akarjuk terveinket megvalósítani anélkül, hogy ezzel az ország jogainak és közösségnek ártsunk. Könnyű ezt mondani: gazdasági önállóság. De ha az egyik oldalon az autonómia, a másikon a teljes gazdasági önállóság áll: hová jutna akkor a közösség ügye? Mi lenne tartalma? Ma tehát semmi okunk arra, hogy elhamarkodjuk a kiegyezés revíziójának dolgát. A legközelebbi jövő dolga a kiegyezés szigorú betartása, a kiegyezési praxis szanálása.

Amnesztia Zrinyinek és Frangepának.

Bár a mai horvátok homlokegyenest ellenkező uton haladnak, a vértanu halált szenvedett Zrinyi Péterrel és Frangepán

el és dévajkódva találgatták, hogy ki lehetett?

— Tán az öreg Péter — nevetett az egyik fickó, — azon esett meg ilyesmi.

Mind Péter felé néztek, a ki sápadtan ült Marieza mellett. Az is fehérré vált. s nagy szeméből ijedt, megrémült pillantás rebbent a legények felé.

Antal ránézett — azután gyorsan, önkénytelen mozdulattal pattant föl helyéről.

— Nem igaz! — kiáltotta szinte öntudatlanul, maga sen tudva miért teszi, — mert az becsületes ember!

S izmos öklei mutatták a fiuknak, hogy jó lesz elhinni. Egyszerre esőnd lett; mindnyájan Antalra bámultak s Péter is zavartan csiszolgatta a bicikliját.

Egy kicsit még ott feszengtek a tüznél, de aztán siettek mindnyájan elszéledni, látván, hogy Antallal ma nem lesz jó szóba állni.

Péter zavartan ment hozzá Marieczával.

— Antal . . . bocáss meg, mondta és érzékenyen nyújtotta oda a kezét.

Antal dacosan kapta el a fejét.

— Hagyjad — dörmögte. Nem éretted tettem.

Es keserű könyeken át nézte milyen édes bizalommal dől Marieza a társa oldalához . . .

Baáry Elemér.

Ferenceel, akiknek minden porcikáját betöltötte az osztrákgyűlölet s a maguk ügyét mindig közösnek tekintették a magyarokéval ha hivalkodni kell a két nagy hős dicsőségével, kézzel lábbal dolgozunk. Tudvalévő, hogy Bécsujhelyen szombaton exhumálják Zrinyi és Frangepán porait s erre az alkalomra nagy küldöttség jött Horvátországból. Ennek a társaságnak két tagja, Dezelics és Rasovszki királyi tanácsosok tegnap megjelentek az osztrák reiksztráiban, hogy a horvát képviselőket üdvözöljék. A küldöttség, amely így alaposan meggyalázta Zrinyi és Frangepán emlékét, elmondta Biankini képviselőnek, hogy a királyhoz feliratot intéznek, a melyben arra kéri, hogy adjon amnesztiát a két vértanu emlékének, hogy a horvát tartománygyűlés parló tetemeiket ünnepies módon Horvátországba vitethesse.

Szerbek és horvátok.

Belgrádból jelentik: Mikor tegnap este egy hangversenyen a testőrzenekar a horvát himnuszt játszotta, a közönség lelkesen tapsolni kezdett s ezeket kiáltotta:

— Éljenek a horvátok! Éljen a horvát-szerb koalíció!

Polit cikke.

Polit Mihály ma egy német lapban cikket írt, melyben a horvát-szerb koalíciót az alól a vád alól szeretné tisztázni, hogy összeköttetésben van a „nagy horvát” agitációval. Szerinte a horvát-szerb koalíció a horvátok és szerbek egész belső ügye és semmi köze Boszniához. A cikkben azután kifejti, hogy végtelen nagy kár volt a szolgálati pragmatikában a horvátokkal szemben felvenni a nyelvkérdést. Nagyon rossz jelnek tartja, hogy a reiksztrát most foglalkozott a horvát kérdéssel, amire eddig nem volt példa.

A debreczeni városi dalárda Nagyváradon.

Hangverseny a tüdő-betegekért.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 23.

Nagyváradról írják: A nagyváradai tüdővész ellenes egyesület amely e pusztító, romboló betegség elleni védekezést vezeti a társadalom lelkes áldozatkészségével, támogatásával, minden alkalmat megragad, hogy a társadalom érdeklődését az egyesület nemes, magasatos céljai iránt felkeltse. Felolvasásokkal, hangversenyekkel igyekszik a nagy célt szolgálni. A közelmúltban rendeztek egy pár igen szép sikerű hangversenyt az egyesület javára. Mindamellet idáig az egyesület nem fejthette ki tevékenységét nagy arányokban. Nemrég alakult és hiányzott anyagi ereje ahhoz, hogy hangversenyeket rendezhessen és ilyen uton-módon igyekezzék vagyonát gyűjteni.

A véletlen most hozzájuttatta az egyesületet ahhoz, hogy augusztus végén a Szigligeti színházban igazán nagyszerűnek ígérkező hangversenyt rendezhessen. A napokban ugyanis Mezey Mihály közjegyzőt, ez egyesület elnökét felkereste Bárdos Géza, a debreczeni, messze földön híres dalegyesület titkára. Előadta, hogy augusztus végével a dalegyesület országos körútra indul és szeretne egy napot Nagyváradon tölteni, szeretné a nagyváradiak-

Legszebb, legtartósab Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék-**király** kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni!

nak bemutatni művészetét. Legjobban szeretnék-mondotta a titkár — ha a tüdővész ellenes egyesület javára rendezhetnének hangversenyt, éppen ezért kereste fel Mezey Mihályt az egyesület elnökét. Az elnök természetesen örömmel fogadta el a debreczeni dalegyesület érdekes ajánlkozását és vasárnap délelőttre, a városháza bizottsági termébe összehívta az egyesület hangversenyt rendező bizottságát, hogy milyen keretek között lehetne felépíteni a debreczeni dalegyesületet.

Az értekezleten rendkívül sokan vettek részt, s végül is elhatározták, hogy a debreczeni dalárdát augusztus 20-ikára hívják meg.

A debreczeni dalosokat nagy szeretettel várják Nagyváradon s ünnepélyes fogadtatásukra már is megtették az intézkedéseket.

A dánosi cigányok nyomában.

Még nincsenek letartóztatva.

Dunántúlon látták őket

— Express tudósítás. —

Budapest, július 23.

A dánosi rémes gyilkosságról ma a következőket jelentik a tettesek üldözéséről.

A múlt éjjel beszállítottak egy cigány családot a főkapitányságra. Az egyiknek lőtt seb volt a lábán; egy másik, mikor a rendőrök oda jöttek, lóra kapott és elvágtatott. Tegnap éjjel csak szórva nyosan hallgatták ki őket jegyzőkönyvet se vettek fel vallomásukról, amely csak annyi volt, hogy semmiről nem tudnak semmit.

A lócsiszárok alibije.

Ma reggel aztán vallatóra fogták a családnak két fejét: Kozák Ferenczet, aki lókupec és Sztoyka Ferenczet, aki meg szegkovács. Kozák Ferencz azt vallotta, hogy hat esztendő óta lakik Budapesten és lócsiszár. Bejelentett lakása van és volt. Most a Szent László ut 106-ik sz. házában lakik. Hosszabb ideig lakott a Szent László ut 6. számú házában Régebben pedig lakott a Petneházy utca 44. sz. alatt Varsányi Józsefnél.

A bejelentőhivatal igazolta Kozák vallomását. Sztoyka József lábán lőtt sebére adott magyarázatot. Azt vallotta, hogy lakodalmon volt Soroksáron. Ott összeveszett a feleségével, aki revolverrel amelyet ő tett az asztalra a boros palackok mellé, a lábába lőtt. Sebét dr. Bischitz Miksa angyalföldi orvos gyógykezelte néhány, hozzávetőleg öt hét előtt. A rendőrorvos igazolta, hogy Sztoyka lábán a sebesülés régebbi keletű.

Ujabb nyomok.

Ma délelőtt újabb jelentés érkezett a rendőrséghez. Saly Ferencz 1892-es sz. rendőr adott jelentést arról, hogy mit mondott neki Pálkás András államvasuti váltóállító a ferenczvárosi teher pályaudvaron.

Pálkás András elmondta, — hogy szombaton átrándult bátyjához, Pálkás Ferenczhez, akinek földje van és segített neki kukoricát kapálni. Szombat délután 2—3 óra tájon látták, hogy az Isaszegh felé vezető uton vágatva iparkodik és bottal, ostorütéssel még gyorsabb vágásra serkentik cigánylegények a szekér elé fogott szürke és pej lovat. Ők maguk nagyon csodálkoztak, hogy mi sietős utjok lehet a cigányoknak, hogy a két lovat oly embertelenül kinezik. Ahol az ut hegynek megy, a cigányok lehettek

vagy tizen, leugrottak és futó lépésben tolták a szekeret. Pálkásék még akkor nem tudtak a dánosi vérengzésről; de most, hogy tudják, az a sejtésük, hogy a gyilkosok keresésében helyes nyomra vezetik a hatóságot, ha figyelmét ezekre terelik. A rendőrség intézkedett, hogy az isaszeghi cigánykaravánt letartóztassák.

Elfogott karaván.

A cigányüldözés az erzsébetfalvai csendőrsöt is foglalkoztatja. Ott is csendőrkordont vontak a menekülő cigányok köré. Szenzációs, de még eddig meg nem erősített hírt telefonáltak Monorról. Szól a hír arról, hogy a dánosi rablógyilkosokat Kecskeméten ma éjjel letartóztatták.

Itt is, ott is tartóztatnak le cigányokat. Innen is, onnan is jön a hír, hogy már szállítják vasuton őket. Egyik község jelenti a másiknak, hogy indulnak a tettesek. Így történik aztán, hogy a pályaudvarokat valósággal megostromolják. — Szolnokon tegnap a rendőröknek valóságos küzdelme volt a közönséggel. Látni akarták a cigányokat, akik nem érkeztek. Hasonló tolongást jelentenek Czeglédre és Kecskemétre.

Gyilkos, gyilkos megölnek.

Riadalom a Simonffy-utcában.

Egy rémlátás miatt.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 23.

A Simonffy-utca egyik csendes házában nagy riadalmat okozott tegnapelőtt egy cseléd rémlátásai. Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Vasárnap éjjel a Simonffy-utca 51. szám alatti ház lakóit éjjeli álmukból egy cseléd leány zavarta fel, aki az udvarban Feldmann Lajos rőföskereskedőnél lakik. A cselédleányt éjjeli álmában rémes víziók gyötörték.

Rettenetes pusztítást, öldökléseket, rablásokat látott. A rémes álmu leány csakhamar felébredt, fellármázta jajveszékéseivel az egész udvar lakóit. Óriási ijedelem lett erre. A lakók egyrésze a párna közé bujt el, a másik rész pedig botokkal, fezyverekkel és baltákkal keresték a rablót.

A nagy ijedelem közepette Feldmann Lajos egyik fia, aki az utcai lakás egyik szobájában aludt az ablaknak rohanat és az üveget öklével bezúzta és így menekült ki az utcára. Eközben súlyos sérülést szenvedett. A zuzás következtében az üveg szilánkjai összevagdalták kezefejét úgy, hogy patakzott a vér mire az ablakból kiugrott.

Ekkor már megjelent a helyszínen a közelben álló 72. számú rendőr is. Az utca kapujában a lármára összesereglett a nép a rendőrt nem akarta az udvarba engedni.

A kapuban áll a rabló, ha közel megy hozzá lelővi, mondták a rendőrnek.

A rendőr erre elövette megtöltött revolverét és úgy indult be az udvarba felkutatni a gyilkost. Felkutatott a lakókkal együtt minden zeg-zugot, de a rabló nyomára nem akadtak. Éjjel 11 óráig tartott ez így.

Reggel köztudomásu lett, hogy a cselédleány rémes álomlátása okozta a nagy riadalmat. A lakók most már maguk mulatnak a legjobban az eseten, a melyet először olyan tragikusan fogtak fel.

Dr. Boruss Béla öngyilkossága.

Betegség elől a halába.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, július 23.

Szomoru hírt hozott a táviró tegnad délután a debreczeni Boruss családnak. Dr. Boruss Béla nagybecskereki aljegyző öngyilkos lett. A szomoru véget ért fiatal aljegyző tragédiájáról a következő tudósítás számol be;

Dr. Boruss Béla családi tradíciói Debreczenhez kötik, itt diákoskodott, a debreczeni gymnasiumnak, majd a jogakadémiának volt jeles képzettségű hallgatója. Jogász éveinek eltöltése után dr. Magoss György, Márk Endre s más neves ügyvédek irodájába volt gyakorlaton.

A jogtudori oklevélnek megszerzése után a bírói pályára lépett. Előbb Szegeden joggyakornoskodott s majd amikor kinevezésre került a sor, a nagybecskereki törvényszékhez ment aljegyzőnek. Az egyébként szimpatikus fiatal ember hamarosan kedvelt tagja lett a becskereki társadalomnak is. Erthető feltűnést keltett tehát hirtelen közbejött öngyilkossága.

Pár hónappal ezelőtt Boruss Béla dr. betegeskedni kezdett. Gyógyíttatta magát, bajával elment a legjelesebb speciálistákhoz, de azok nem tudtak segíteni rajta. Ekkor buskomor lett. Kollégái vigasztalták, de úgy látszik a szép szó, a barátok vigasztalása nem használt semif.

Tegnap kiment a Nagybecskerek alatt folyó Bégához és ott levetkőzött aztán bement a víz közepébe s forgó pisztolyával halántékon lőtte magát. Holttestét a víz elkapta s azt eddig nem találták meg. Boruss Bélának Debreczenben kiterjedt rokonsága van.

Halálhíre Debreczenbe is mély részvétet keltett s közel álló rokoni intézkedtek holttestének felkutatása iránt.

Nyári szenzációk.

Eltűnt a lelencházból.

Debreczeni diákok bravurja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 23.

Ilyenkor július végén pihen minden szenzáció, nem nyugtalanítja s nem teszi idegessé a nagy események forgataga a közönséget. Krónikásunk is csak a következő három, szelidebb természetű eseményre számol be.

Eltűnt a lelencházból.

Debreczenben az utóbbi időben nagyon sokan tűnnek el. A rendőrség bár minden esetben megindítja a nyomozást, de az eltűntek holléte mégis nehezen állapítható meg, sőt nagyon gyakran a vizsgálatnak nincs is meg a kellő eredménye. Tegnap is tettes jelentést egy nyomavesztett lelencházi ápoltról. Laviczka József az eltűnt neve. Kellner Istvánné Késes-utcai

lakásáról pár nappal ezelőtt eltűnt. Hogy merre és hol van Laviczka József, azt a megindított vizsgálat fogja kideríteni.

Debreczeni diákok bravurja

Két merész vállalkozásu debreczeni diák Goldstein Dezső és Erdei Sándor e hó elsején elindultak Debreczenből, hogy Párisig a hosszú utat gyalogszerrel tegyék meg. A hosszú ut sok viszontagságai után már Würtemberg városába érkeztek. A két diák, mint a szüleiknek írott levélből értesülünk, rövid ideig tartózkodnak Würtemberg falai között, a honnan ismét utnak indulnak, hogy minél hamarabb Párisba érkezzenek.

Riadalom a tárgyaláson

Papp Sándor 45 éves debreczeni lakost felidéztek a belvárosi rendőrséghez, hogy egy peres ügyben kihallgassák. Papp Sándor mielőtt vallani kezdett volna, összegyogyott és eszméletlenül zuhant le a földre. A mentők nem sok idő múlva megérkeztek a helyszínére s az ájult embert bevitették a kórházba, ahol további ápolás céljából átvették. A szerencsétlen emberen epileptikus tünetek mutatkoztak s nyaka és felső testrésze a fájdalomtól megmerevedett. Előbb azt hitték, hogy nyakszirti merevedés vett rajta erőt, később azonban a kórházi orvosok megállapították, hogy csupán epileptikus bántalmi idézték elő rosszulását. Egyelőre a kórházban marad.

SZÍNHÁZ.

Lukács Juliska a debreczeni színház volt kitűnő hősnője októbertől kezdve ismét tagja lesz a színtársulatnak.

Rudnyánszky Gyula színházigazgató.

Színházat alapít New-yorkban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 23.

Ide s tova két éve lesz, hogy Rudnyánszky Gyula volt debreczeni lapszerkesztő Amerikába vándorolt ki, a hol megtalálta szerencsését. A zaklatott életű magyar poéta a napokban levelet írt egy pécsi lapszerkesztő barátjához. A levélben méltatlankodik azokért a támadásokért, melyet nemrégiben egy lap intézett ellene. Az érdekes levélben azt írja Rudnyánszky, hogy Magyarországot elfeledte, de nemzetét nem s ha idehaza nem becsülték meg, ott, az oceánon túl minden erejét felhasználja az amerikai magyarokban a fajszeretetet ápolni. Színházat alapít New-yorkban az ősszel — írja ezután — a költő, majd így folytatja levelét:

Idekint uram dolgozom és amerikai vagyok! Egy millió magyar ember él itt, akinek nemzeti érzületével, együttartásával senki se törődik. Én uram, a sebekből vérző, vándorutra keltem és kigondoltam az Amerikai Magyar Szövetséget. Célját, alapszabályait én csináltam és valósággal lázítok, hogy minden magyar forrjon össze ebben a Szövetségben. Legutóbb is a Verhovay-egylet 6000 (hatezer) tagját toboroztam az Amerikai Magyar Szövetség lobogója alá. S nem hiúságból, mert a nevetem nem fitogtatom, hanem rajongó fajszeretetből: Lenkei ur, az ide vándorló magyarok nagy része itt tanul meg írni, olvasni, otthon ujságot soha se vett a kezébe. Ezeket itt nevelni, irányítani kell s

a művelődést bizony az ábécén kell kezdeni. Rettenetes árvaságban él itt a magyarság. Pedig Magyarországot megmenteni az amerikai magyar nép van hivatva Erre pedig elő kell készíteni — apostol, önzetlen munkával. Dekadens, perverz nemzetközi idegent majmoló „magyar” író urak recipéje szerint nem féreközhetnének az amerikai magyar nép szívéhez. Ezért kell megalkudni a viszonyokkal és pártoskodás helyett a helyes uton népies és népszerű formákban terjeszteni a nemzeti szellemet és művelődést! Itt nram kétezer magyar egylet van 40–50 ezer taggal. Ezek zászlót szentelnek, egyletesdíznek. Ily módon kell tehát igényeiket kielégíteni. Én tudom mit cselekszem. Ne szánjon engem az ön lapja, hanem csodálja egy vérbeli költő önfeláldozását, hogy hiúságát, önzését és önérzetét egy szent nemzeti céllért megtagadja s a tiszta költészet virágait a napi szükséglet cseréjében teszi a nép asztalára. Legyen nyugodt: Rudnyánszky dolgozik és fog még alkotni oly műveket is, melyekért késő unokáit majd meghívja a nemzet valami emlékünnepre, bár magát a „jobb sorsra érdemest” életében mindig csak marta és keserítette.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefont sz. 339

Szerkesztőségi 6.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

— **Kovács Gyula alispán szabadsága.** Hajdu vármegye alispánja Kovács Gyula tegnap megkezdte három hétre terjedő szabadságát. Távollétében a megye alispáni hivatalát Pákozdy Sándor főjegyző vezeti.

— **Szegényügyi szabályrendelet.** A város szegényügyi szabályrendelet tervezetét Oláh Károly tanácsnok már elkészítette s mi sem állja útját, hogy a jog- és pénzügyi bizottság tárgyalhassa. A bizottság a tervezettel e hét folyamán foglalkozik. A szabályrendeletnek főleg az a része érinti igen közelről a szegényeket, a mely a segély megadásáról szól. Eddig e körül igen nehézkes, hosszadalmas volt az eljárás, s az új szabályrendelet szerint a segély kimutatás gyorsítva lesz.

— **Hivatali eskütétel.** Ismeretes, hogy a főkapitányságnál megüresedett igazgatói állásra Nagy Lajost nevezték ki — Nagy a hivatali esküt ma tette le a polgármester kezébe.

— **Papi értekezlet.** Az ev. ref. egyházkerület holnap rendkívüli közgyűlést tartja az új egyházi törvények életbeléptetése tárgyában leendő intézkedések miatt. A közgyűlést ma papi értekezlet előzte meg, amelyen a holnapi napirenden tárgyalásra kerülő ügyeket vitatták meg.

— **Vegyes katonai felülvizsgálat.** A katonai és polgári kiküldöttekből álló vegyes katonai felülvizsgáló bizottság ma ülést tartott, a melyen két apát és 2 testvért keresetképtelenné nyilvánítottak. Egy hadkötelest elbocsájtottak.

— **A megye telefonja.** Hajdu vármegye telefon hálózatának kiépítési munkálatai serényen folynak. Az újvárosi vonal kiépítése óta a megyei előfizetők naponként jelentkeznek. A hálózat építési munkálatai az őszre befe-

zést nyernek. Valóban kár, hogy Debreczen város hozzájárulása hiányában a Tiszacsegei vonal nem lesz kiépítve.

— **Turista diákok.** Az ország számos helyén divik a szokás, hogy a középiskolák növendékei a vakációt turistáskodásra használják fel. Az idén igen sok turista diák utazott át Debreczenen. Ma egész csapat vándorló ifju volt a polgármesteri hivatalban, hogy igazolványukat lepecsételtessék.

— **A Petőfi dalkör Ujvároson.** A Petőfi dalkör augusztus 4-én társas kirándulást rendez Balmazújvárosra. A dalkör Ujvároson hangversenyt tart, amelyet magyaros, tánccal egybekötött multság fejez be. A dalkör újvárosi kirándulása iránt nemcsak Debreczenben, de Ujvároson is élénk érdeklődés nyilvánul meg s a kirándulók rendelkezésére külön vasúti kupék fognak állani. A dalkörnek a nagyerdei vigadóban is lesz augusztus 2-án dal-estélye, amely előreláthatólag rendkívül fényesen fog sikerülni.

— **Győry Kálmán** a ki egy héttel ezelőtt lett öngyikossá, ma már túl van minden veszélyen. Beső vérzéseit napok óta megszüntek és nagyfokú láza is alábbszállott. Kezelő orvosai most már erősen biznak a felgyógyulásában, ha csak időközben újabb komplikációk nem állanak be.

— **Hirtelen halál.** B.-Ujfalun tegnap hirtelen halállal mult ki Mandel Sámuel ismert debreczeni kereskedő. Mandel hordókat akart Berettyóújfalun vásárolni. Odaérkezése napján azonban nagyobb társaságban mulatott s meglehetősen ittas állapotban indult el a vásárlásra. Egyik kereskedő udvarán azután hirtelen összeesett és meghalt. Szívizélhüvés ölte meg. Holttestét a berettyóújfalui boncházba szállították.

— **Utcai botrányok.** Csinos kis éjszakai botrányt rögtönöztek a Rákóczi kávéház előtt Busztília János és Busztília Gergely cipészek. Erősen be voltak borozva s összeszólalkoztak a kávéházat épen bezáró pincérekkel. — A szóháboru csaknem tettelegességgé fajult. Azt a rendőrség emberei akadályozták meg. Az éjjeli csendháborítók ellen az eljárást a bünyügyi osztály megindította. Ugyancsak összeszólalkozott a rendőrrel Pálfi Sándor kőműves és a Dégenfeld téren. A rendőrt is feljelentette a rendőrségen.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést kaptuk: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legjobb férj, apa, após, nagypapa, illetve rokon néhai Czabán Dániel életének 70 ik, boldog házasságának 32-ik évében, hosszas súlyos szenvedés és a halotti szentségek áhitatos felvétele után folyó hó 22-én éjjel fél 12 órakor bekövetkezett elhunytát. Felejtethetetlen halottunk földi részei f. hó 24-én délután 5 órakor fognak a „Kossuth” telepi szőlőskertből a róm kath. egyház szer-tartása szerint a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 25-én reggel 9 órakor fog az egék Urának bemutatanni. Debreczen, 1907. július 23. Özvegy Czabán Dánielné született Kövessy Borbála mint neje. Gyermekai: Mariska férjével doroghi Farkas Akossal, Margit férjével Kollár Dániellel, Jenő, Dezső, Dani. Unokái: Far-

felvétel a helyére
feljegyzés

kas Ákos, Margit, Ella, Miczi, Pista, Boriska és Laczi. Kollár Etelka, Annus, Margit és Ákos. Sógoraéja: Szabó Krisztina. Unokahuga: Czabán Irma férjzett Abaffy Jenőné és gyermekeik. Unokaöccse: Czabán Márton és családja. Az örök világosság fényeskedjék neki! A temetést Vetéssy Mihály „Kegyelt” temetkezési intézete rendezi. Az elhunyt a Polgári-asztaltársaságnak díszelnöke volt. Az asztaltársaság tagjai ma délután 4 órakor a Dréher sör-csarnokban találkoznak s úgy indulnak el a temetésre.

— **Cigányok újabb merénylete.** Rozsnyóról jelentik: Tegnap fényes nappal Berzété községen keresztül vonult Sárközi cigány vajda karavánja. Horváth Szelenza cigányasszony hatodmagával behatolt a községi bíró lakására. Négyen letepertek az egyedül otthon levő bíró nejét másik kettő pedig szempillantás alatt felnyitotta a község Wertheim-kasszáját és azt kirabolta. Egy véletlenül odavetődött cselédeleány látva a helyzetet, lármát csapott, mire a cigányok megszöktek. A midőn a segélykiáltásokra a szomszédok odaértek, félig megfojtva találták a bírónét. Pelsucán a csendőrség elfogta a cigányokat, akiknél megtalálták a rablott pénzt és egyéb tárgyakat. Erős gyanu merült fel arra nézve, hogy a cigányokat nagyobb bűn is terheli.

— **Táncmulatság a homokkertben.** A debreczeni—homokkerti ref. olvasó egyesület 1907. augusztus hó 3-án saját otthonban (Homokkert II. járás 181. szám) táncmulatságot rendez. Belépti-díj: személyjegy előre váltva 1 korona, este a pénztárnál 1 kor. 20 fillér, család jegy előre váltva 2 kor. 40 fillér, este a pénztárnál 3 korona. Kezdeté este 8 órakor. Ételekről és italokról gondoskodik Kemény János jóhírnevű vendéglős. Jegyek előre válthatók: Patai József, Horvát gőzfűrészgár, Szilágyi József Homokkeri 7/b., Kozma Lajos egyleti pénztáros, Hegedűs János kereskedő Homokkert, Kerekgyártó Ferencz fodrász üzletében és ifj. Pesti János kereskedőnél Homokkert.

— **Meglopták az istállóban.** Binda Bertalan lovász, sűrű ezüst gombos egyenruháját a Péterfia-utca 20. szám alatt levő istállóba tartotta. — Itt egy ládába helyezte el. Tegnap magára akarta öltöni, de nagy meglepetésére már nem találta ott. Előbb megrettent a kellemetlen tapasztalattól, de aztán felöltözökdött s az esetet elpanaszolta a rendőrségen. A bűnügyi osztály az ismeretlen tettes ellen megindította a nyomozást. A kár 30-35 koronára tehető.

— **A dánosi rablógyilkosok Hajdumegyében.** A dánosi rémes rablógyilkosság lázas izgatottságban tartja napok óta az egész ország lakosságát. Az ország összes csendőrei megmozdultak, hogy a kegyetlen rablógyilkosokat minél hamarabb elfogják. Az óriási apparátussal megindult nyomozás számai Debreczenben és Hajdumegyében is elnyultak. Lázasan kutatnak napok óta a debreczeni csendőrség emberei a megyében a kóborló cigányok után, a hihetetlenül nagy tettesek de valami utbaigazítással még is megtudnák könnyebíteni a nyomozást.

— **Tegnap délután** — mint késő éjjel értesülünk — a téglási csendőrség egy 42 tagból álló cigánykaravánt fogott el, a kikként rengeteg sok értékes dolgot találtak. Aranytülbevalókat, gyűrűket. Ta-

láltak ezenkívül náluk véres papírpénzt is. Nincs kizárva, hogy ezek a tettesek s talán időközben ide menekültek. Ezzel szemben erősen tartja magát az a hír, hogy ezek valószínűleg a büntársai a rablógyilkos cigányoknak és időközben kapták a tettesektől a náluk talált holmikat.

— **Feltört szekrény.** Mandel Ignác nagy meglepetésére tegnap lakásában a szekrényét feltörve találta. A szekrényből hiányzott egy öltöny ruha, amelynek értéke 20 korona volt. A lopást távolléte alatt követték el. Az ismeretlen tolvaj ellen megette feljelentését.

— **A más cipője.** Kemecsey József érdekes panaszt tett tegnap a rendőrségen. Elmondta, hogy ezelőtt három héttel Ujfehértón egyik ismerősének átadott egy pár cipőt, hogy azt kézbesítse Debreczenben egyik rokonának. Ez azonban a helyett, hogy megbízatásának eleget tett volna a cipőt értékesítette s azt egy kollegája vette meg, aki a cipőt már télig-meddig el is viselte. Kemecsey József emiatt mindketőjüket feljelentette a rendőrségen.

— **Talált pénztárca.** Találtatott 1 pénztárca bizonyos összegű pénzzel, igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál.

— **Szepességi tanító a jövő tanévre 1-2 magyar gyermeket a német nyelv elsajátítása céljából teljes ellátásra elfogad.** A német nyelvnek szóban és írásban való eredményes megtanulásáért kezességet vállal. Cim: Szedélyi József községi tanító Bindt, u. p. Márkusfalva. (Szepestermegye.)

— **A Magyar király kávéházba** máától kezdve naponta a híres budapesti 8 tagból álló, női zenekar hangversenyeznek. Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 órakor, Erős Jakab kávéház.

— **Olcsó és szép legyezők Mentzenél Kossuth-u. 4. sz.**

— **40 % alacsonyabbán vásárolhat** mint bárhol utazókoffereket, turista inget, szalma kalapot, pehely könnyű nyulszőr kalapot a „Nyakkendő király”-nál, a főposta mellett.

— **Szalmaövegeknek** csak egy kellemes a nyár ha vacsorázni a Dréher nyári kerthelyiségébe jár.

— **Kutya szájkosarak, nyakszizjak, korbácsok, vezető szizjak és ostor nyelek Mentze áruházában Kossuth-utca 4.**

— **A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 26. sz. nagytársaság épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat s befoglalattik.

A Rákóczi birtokok megvétele.

Darányi miniszter Zbóron.

Ebéd Rákóczi kastélyában.

Expressz tudósítás.

Budapest, július 23.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Zboróra érkezett, hogy az általa az államnak megvásárolt egykori Rákóczi birtokot megsemmisítse s közvetlen tapasztalatai alapján tegye meg a birtok további használatára vonatkozó intézkedéseket. Eperjesen Sárosvármegye törvényhatósága

képviselőtében Bánó Aladár főjegyző üdvözölte a minisztert, Bártfán pedig a vármegye főispánja, Semsey Boldizsár várta a makoviczai és a bártfai járási tisztviselők s Bártfa város küldöttsége élén, — melynek nevében Rhódy Alajos polgármester mondott istenhozottat.

A vasárnap délután a miniszter az országos műemlékeink egyik legbecesebbjének, a bártfai templomnak és a bártfai múzeum híres okmány-régiséggyűjteményének megtekintésével töltötte. Hétfőn kora reggel a miniszter Zboróra kocsizott, ahol bejárta az uradalom zborói és eszterbneki részeit, a zborói kastélyt és gazdasági udvart.

A délelőtti szemle közben Vasskó József zborói plébános a község, Artim Mihály országgyűlési képviselő pedig több szomszédos község küldöttségét vezette a miniszter elé, azt a kérelmet terjesztvén elő, hogy a népet az uradalmi erdőkből és legelőkből részeltesse. A miniszter a küldöttség szónokainak beszédére a következő nyilatkozatot tette:

— Mikor ezt az uradalmat az állam részére megvette, két nagy cél volt szemelőtt. Az egyik az, hogy a magyar államcsizmének e határszéli vidéken szilárd támaszpontot szerezzen, a másik az, hogy a környék népének, a melyet erősen fogyaszt az amerikai kivándorlás, gazdasági boldogulását elősegítse. Ugy az országos, mint a helyi cél elérése érdekében szükséges, hogy a hivatott tényezők ápolják és növeljék a nép lelkében a haza földjéhez való ragaszkodást. Ilyen tényezők a közigazgatás tisztviselői, a gazdasági egyesület emberei, a lelkészek, a tanítók és a községi jegyzők. Remélem — úgy végeztem be szavait a miniszter — hogy ezek a tényezők lelkiismeretesen betöltik szóbanlévő hivatásukat és ezzel hathatósan támogatni fogják a kormánynak ez uradalom megvásárlásakor is kifejezésre jutott közérdekű és hazafias törekvéseit.

A községek küldöttségei után a zborói izraelita kitérőtség tisztelgett a miniszternél. Délután a miniszter a zborói Rákóczi-kastély belsejét, a kápolnát s a történelmileg oly nevezetes száz hársfát tekintette meg. Főlegkor a Rákóczi-kastély egyik nagytermében ebédet adott, a melyen Semsei főispán, Piller Kálmán gazdasági egyesületi elnök, Artim és Uhlig Leó országgyűlési képviselők, a miniszter kíséretében levő központi és megyei tisztviselők, valamint az uradalom jelenlegi bérlői vettek részt.

TAVIRATOK.

Választás a Reichartban.

Bécs, jul. 23. A Reichsrath elnökül Weiskirchner választották meg. Első alelnök Zacek lett, II. alelnök Sterbinszky.

Ankét a minisztériumban.

Budapest, jul. 23. A kereskedelmi minisztériumban Szterényi elnöklete alatt ma folytatták a vicinális vasutak építéséről szóló törvényjavaslatok előmunkálati tárgyalását. A javaslatok kidolgozásával a kiküldött bizottság még nincs készen.

A dánosi rablógyilkosok.

Budapest, jul. 23. A főváros környékén ma ismét nagy sereg cigányt fogtak el. Nagykőrös mellett egy pusztán 18 kocsiból álló karaván került hurokra. A cigányok között van Lakatos Bihari Sándor, Bartha Antal és Ko-

lompár József hirhedt haramiák, a kik az erdőbényei rablógyilkosságot követtek el s letartóztatásukkor megszöktek a csendőrök mellől. A haramiáknál igen sok pénzt és betörőszerszámot találtak. A cigányokat az éjjel a fővárosba viszik, onnan holnap Dánosra szállítják. Igen sok gyanus körülmény szól a mellett, hogy az elfogott cigányok voltak a csárdában elkövetett büntény tettesei. Szolnokról is cigánykaraván elfogásáról érkezett jelentés. A cigányokat a csendőrség vallattja.

Adamovics Vilma Bécsben.

Bécs, jul. 23. Adamovics Vilma nem tűnt el, mint a lapok jelentették. A fő herceg neje Bécsbe érkezett s itt tartózkodik. Férje ellen különféle pereket akar indítani.

Lueger ellen.

Budapest, jul. 23. Bécsből jelentik, hogy a N. F. P. Lueger tegnapi kijelentéseivel foglalkozik. Élesen elítéli Luegert ostoba és hülye kirohanásaiért, melyet a horvátokkal szövetekezve Magyarország ellen intézett.

Halálra ítélt anyósgyilkos.

Karlsruhe, július 23. Több napi tárgyalás után dr. Hau vádlottat gyilkosság miatt halálra ítélték. Hau perújításért folyamodott. A tegnapi est folyamán a törvényszéki palota előtt zavargások voltak. A kirendelt katonaság a lovasrendőrökkel együtt kiürítette az utcát, amelyben nagyszámu néptömeg gyülekezett.

Szerencsétlenség a tüznél.

Rozsnyó, július 23. Itt ma tűz volt Pollacsek fakereskedő telepén. A tüzoltásánál két ember Králik és Sikorszky tüzoltók halálosan megsebesültek. A szerencsétlenül jártakra hatalmas égő gerendák zuhantak s szörnyet haltak.

A Columbia katasztrófája.

San-francisko, jul. A Roznoke nevű gőzös néhány menekülttel és a Columbia hajó elsüljedésénél szerencsétlenül jártak számos holttestével ma ideérkezett. Amint most kiderült, a Columbiáról csak az egyik hátsó mentőcsónokot sikerült vízre bocsátani mielőtt a hajó elsüljedt.

Őrült a gyorsvonaton.

Akinek udvari kocsik kell.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 23.

A budapesti—kolozsvári gyorsvonat tegnap a rendes időben indult el a fővárosból.

Alig haladt néhány pillanatig, amikor egy rendkívül elegáns fiatal uriember odalépett a kalauzhoz és így szólott hozzá:

— Kérem, vezessen engem a helyemre!

A kalauz kinyitott egy első osztályú fülkét és azt mondotta: „Tessék helyet foglalni”.

Az elegáns ur éktelen haragra lobbant:

— Micsoda? Ilyen helyre akar maga engem leültetni? Nem látja, hogy én az

udvarhoz tartozom? . . . Nekem udvari kocsik kell!

A kalauz dermedten nézett a hadonázó emberrel; látta, hogy őrüttel van dolga. Nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem ráhagyott mindent.

— Igaza van, excellenciás uram, — bocsásson meg alázatos szolgájának. Tévedtem! Excellenciás urnak valóban udvari kocsik kell. Kegyeskedjék utánam fáradni!

A kalauz fogta az elmebeteg podgyaszát és vitte az étterembe, amely éppen akkor üres volt.

— Ime, — mondotta — itt van excellenciád udvari kocsija? Megterítettük az asztalokat azért, hátha excellenciád vendégeket hívna meg.

Az őrütt arca földerült és tíz forintot akart a kalauzknak borralalóul adni. Ez azonban nem fogadta el.

— Inkább kegyeskedjék odahatni — így indokolta a visszautasítást, hogy minél előbb előléptessenek.

— Meg lesz, meg lesz! — ígérte az udvari méltóság.

A kalauz csöndesen visszavonult és rácsukta az ajtót. A legközelebbi állomásról telegrafáltak Szolnokra, hogy egy őrütt utazik a vasuton. Az állomáson az után két erőteljes ember kicsalta az étteremből a beteget és bevitte a városba.

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1907. július 23

Készáru 5—10 olcsóbb, határidők ingadozó, tengeri szilárd.

1907. októberi buza	11.28.—29
1908. áprilisi buza	— — — —
1907. ok. őszi rozs	8.36.—87
áprilisi rozs	— — — —
1907. októberi zab	8.02.—03
májusi zab	— — — —
1908. májusi tengeri	6.49—50
1907. júliusi	6.38—89
1907. augusztusi	6.41.—42
1907. szeptemberi tengeri	— — — —
1908. augusztusi repce	17.25—35

REGÉNY-CSARNOK.

Az utazó csoda.

130. Fantasztikus regény.

— Nos, ha tudja, akkor tudja is az írás szövegét?

— Természetesen . . . de . . .

— Én pedig azt lefordítottam, — mondá Pileséche tárcáját előhuzva.

A rendőri őszton erőt vett Rosamou-ron, kíváncsian leste Pileséche fordításának eredményét, már csaknem megfelekezett bosszuságáról.

— Lássuk csak, lássuk, — sürgeté.

— Ah! az írásban nincs hézag.

— Nem, mert azonnal leírtam, mielőtt törültem volna,

Rosamour magában olvasta:

Bémol és Pil megtalálják a megécesedett testet. Hat hónap múlva leve- szik a burkot. Ha halott, akkor a kísérlet nem igazolja az elméletet. Durand közjegyzőnél van utasítás és végrendelet.

— Helyes — szóló végre az ügynök — de ki bizonyítja be a bíróság előtt, hogy az iratot nem önök gyártották?

— Ön fogja azt bebizonyítani, — mondá Heléne, hiszen ön fényképezte le a fálíg elmázolt írást és tud róla régen.

Igazán nem értem önt, eddig oly nemesen viselkedett, ragaszkodásának számos jelét adta, de mióta a szerencsétlenek visszatértek, valóságos üldözi őket. Ed- dig kereste, kutatta őket mindenfelé, —

most előkerültek és ön fenyegetésekkel fogadja szegényeket. Ne ijesztgessen ben- nünket, hanem segítsen inkább a nehéz helyzetből menekülnünk.

Rosamour nem volt alapjában rossz fiu és bár fájlalta rossz fiu és bár fájlalta édes álmoképei szétfoszlását, legyöz- te hamarosan bosszuságát. Megígérte te- hát baráti közreműködését, hiszen már biztos volt benne, hogy diadalmaszn is- mét a rendőrség kötelékébe. Ő volta az, ki a rejtélyes eseményt főoldotta, ő fedezte fel a dráma szereplőit és az áldozatot is meglelte. Őszintén szólva, a véletlennek volt ez mind köszönhető és a tudomány vajmi keveset járult hozzá.

Folytatása következik.

**A legjobb és legolcsóbb
zsákok,
ponyvák**

kaphatók

Wass J.

zsák- és ponyva kölcson üzletében

Széchenyi-utca 6. sz.

9578 és 10694/1907.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa a koronázási emlékünnepek alkalmával létesített alapítvány művészi célra szánt 600 koronás ösztöndíjára az 1907/8. évre nyilvános pályázatot hirdet s fel- hívja mindazon, elsősorban debreczeni illetőségű, szegényebb sorsu egyéneket, kik a művészet bármelyik ágában szerzett ismereteiket, tanulmányaikat közép vagy felsőbb szakiskolákban tovább fejleszteni óhajtják, hogy ezen ösztöndíj elnyerése iránti kérvényüket okmányokkal s esetleg már kész mű- veikkel kellőleg felszerelve a polgár- mesteri titkári hivatalba **f. évi aug. hó 10-ik napjának d. e. 12 órá- jáig** annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1907. július 15.

A városi Tanács.

Készfehérneműek

vászon, sifon és batist női ingek, nad- rágek, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyszatok, selyem lüster és cloth alsó szoknyák, karton, casmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfiingek, lábravalók, háló- ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divat zsebkendők

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítva 1842. évben.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Szép a bajusz

a híres

Hajdusági PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496 sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Klstemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,

vászon, kész fehérnemű,
Angol ruhavászon, batist,
kreton-, zephyr. Mosó szé-
kely férfi ruha szövet. ←

Óriási szőnyeg raktár!!

Bankegyesület

részvénytársaság.

A „Bankegyesület Részvénytársaság” működését Piacz-utca 72. szám alatti üzlet-helyiségekben f. é. márczius hó 1-én kezdte meg és foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Alaptőke 800.000 kor.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra,

Előlegot ad értékpapirokra, árukra stb.
Átvész tőzsdei megbízásokat.

Efogad betéteket könyveeskére, folyó (chek) számlára és pénztárjegyekre.
Minden egyéb bankügylet kötésére vállalkozik.

Debreczen, 1907. március hó 1-én.

Az igazgatóság.

Használt butorokat

ad, vesz, javít és ujakra becseréi

KÓNYA JÓZSEF

asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben
3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legújabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó
árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-utca 43.
szám.

Javítások és áthuzások olcsón
és pontosan eszközöltetnek.

Kulcsár József
bronzműves
Debreczen,
Szent-Anna-u. 6.

gyorsan, szakszerűen és
mellett eszközöl.

Készít mindennemű
bronzárakat, légszesz
acetylen és villamos csil-
lárokat. Csillárok átalaki-
lását petroleum és lég-
szeszről villa-
mosra vagy lég-
szesz és villa-
mosra (combi-
nált.) — Ujjá-
tisztításokat és
minden e szak-
mába vágó javi-
tásokat elfogad
jutányos árak

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voalok,
cosmanosi savannak, Indish foalárd,
Batist, Atlas, Satin. 120 czm. széles
sima szines francia batistok, himzett
és aszur batistok, angol zefirek, szorb
vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és blouzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyamben

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruháza

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Értesítjük a t. közönséget, hogy

Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük
Külső vásártér, Arany János-utczával
szembe.

Együttal felhívjuk a t. közönség
figyelmét, hogy szén raktárunk mellett
állandóan raktáron tartunk

meszet, cementet

és mindentéle építkezési anyagokat, a
mit a legjutányosabb árban számítunk.

Szives pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

Uveg, tükör, porcellán és zománcozott
edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést
gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kikölcsönözhetnek.

Kedvező alkalom!

Szines ernyők minden elfogad-
ható árban árusítatnak el. Dus választék
leány- és fiu ruháskákban, fehér
és fekete diszkötényekben. Reform,
empir bőrkötények Clott és kartonba,
Schiffon, Clott. Lüsster és karton alsó
szoknyák feltűző olcsó árban.

Magyar, német és francia sza-
básu cöpper és vászon lábravalók
igen olcsó árban kaphatók.

Férfi ingek:

Turista kartonból 85 krtól.
szatinból 1.00 krtól.
Zephir magas nyakkal . 1.70 krtól.
Fehér szines és hajtásos 1.20 krtól.
Puha mellel 1.30 krtól.

Kartonokba, zepfirekbe, batiz-
tokba, delinekbe, sima és mintás fe-
kete és szines szövetekbe dus választék
és olcsó árban árusítatnak el.
Még sok felnem sorolt áruk nagy
választékban kapható

Doszpoly János Utóda
Főtér, Tisza-palota.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszmű készítés és
dobozgyár

DEBRECZEN, Fűvészkert-utca 9. szám.

Nagyméretben kibővített könyv-
kötészetünk és diszműves mühe-
lyünk mellett ajánljuk a mélyen tisztelt
közönség figyelmébe legújabban beren-
dezett **dobozgyárunkat**, hol a ke-
reskedők, gyárak részére szükséges áru
dobozokon kívül czukrázati és gyógy-
szerészeti dobozok mindenféle kivitel-
ben megrendelhetők és gyári árban
gyorsan készítettnek.

A közönség számára gyakran
szükséges csomagoló dobozok egyen-
ként is kaphatók.

VÁSZONÁRU

fehérneműkre, valamint sifonok és pap-
lanlepedővásznak, virágos és csikos csin-
vatok, damaszt étkező- és aszur kávés-
terítők, damaszt- és frottir törülközők
törölőkendők és nankingok, valamint
női fehérneműk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fia

divai, vászon és szőnyegáruháza

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

A Darvas-féle bolti berendezés eladó Piacz-utca 24.

Uraságoktól levett ruhákat vesznek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csakély heti vagy havi részletben kaphatók. Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedményben részesülnek.

Kedvező házvétel. A Csapó Csonka-utca 16. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott,

Piaczi bolt három ajtós bármilyen célra azonnal kiadó Csapó-utca 11.

Bolthelyiségek, irodának, egyletnek, sörháznak vagy szállodának kiadó ház Hunyadi-u. 19. sz. Értekezhetni Szt.-Anna-utca 48. sz.

Vasztergályos és géplata-tos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Kerések cserébe egy házat földért Debreczenben. Érdeklődők forduljanak Fohn József zsáküzletébe Debreczen Petőfiter 6. szám.

Vizhatlan ponyva jó állapotban eladó. Czím a kiadóba.

Egy szép függő lámpa olsón eladó. Czím a kiadóban.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-utca 13. szám alatt. Kapu alatt. bejárat.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban kerestetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

A Fótéren egy 2 szobából, előszobából álló uri lakás kiadó. Czím a kiadóba.

Egy 14-17 éves fiú küldöncnek jó fizetés mellett felvétetik. Czím a kiadóba.

A Bocskay hadinöpe című könyvek leszállítottárban kaphatók a kiadóba.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek-könyvi vizsgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be-küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

16 éves jó megjelenésű ügyes leány kenyér üzletbe kiszolgálói állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalba.

Kiadó Bethlen-utca 12. szám alatt két külön bejáratu esinosan butorozott szoba kertre nyíló ablakkal.

Szolgálatért egy lakás adatik. Hol megmondja a kiadóhivatal.

Boreczet ágyak külön kapható Piacz-u. 42. emelet, 3. ajtó.

Nyomatványok csakis Hoffmann és Kronovitz motorerő-üzemre berendezett könyvnyomdájában kaphatók olsón és szép kiállításban.

Boreczet, kitűnő minőségű, kapható Piacz-u. 42. az első emeleten hátul.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapest, festékgyárának festékével

Zsákés ponyva

csakis

Wiener Adolfnál

kapható

olsón

zsák- és ponyva kölcsönző intézet
DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz.

Legbiztosabb szépitőszere a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszerű” gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Műasztalos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet **Teleky-utca 16. szám** alól. — **Péterfia-u. 1. szám** alá helyeztem át.

Elvállalok e szakba vágó **műbutorok, lakás berendezések** u. m. háló, ebédlő, salon, előszoba, konyha továbbá **üzleti, irodai, gyógyszer-tár és templomberendezéseket**

Saját tervű rajzaimmal a megrendeléseknél szolgállok. — Kifogástalan és izlésses jó munkáért szavatalok.

Guzswald József,
műasztalos. Péterfia-u. 1. sz.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munkaerőkkel berendezett **czipész műhelyét**
Fűvészkert-utca 6. sz.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerei felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dísz választéka.

Ha **köszvényben** vagy **osuzban** szenved, ha **rheumaticus bántalmak** gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsam

mely a legrövidebb idő alatt **megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy osuzos betegségeket,** hát és deréktájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa balzsam a balzsamok királya

mert **hatása gyors s biztos.** Mint lob és daganatoszlató szer is páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy **a tölgyfa balzsam a legjobb szer** a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen fel-talált összes szerek között.

1 üveg tölgyfabalzsam ára 1 korona 50 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában

Debreczenben.

Rozenberg és Hammer

DEBRECZEN, Piacz-utca 8., a kereskedelmi akadémiá palotájában.

Fiókküzet Hunyadi-utca 11. szám. — A vasuti utvonalon.

Kerékpárok és alkatrészekről árjegyzéket **ingyen** küldünk. A legnagyobb kerékpár raktár, kerékpár alkatrészek, gummik óriási raktára, meglepő olcsó árak. Egyedüli képviselése a hirneves „Puch”-féle kerékpárnak. „Elite” kerékpárok, a legkedveltebb és leg-szebb modellek.

